

2/2014-2015

www.7zskolin.cz

5 Kč

www.7zskolin.cz

VESELE VÁNOCE!

Vánoce je označení pro zimní období, v němž je podle křesťanské tradice slaveno narození Ježíše Krista. S Vánocemi souvisí doba adventní, která Vánocům předchází a slouží jako příprava na jejich oslavu. Již ve 3. století někteří křesťanští teologové uvádějí 25.

prosinec jako datum Kristova narození, první oslava tohoto narození je potvrzena v Římě kolem roku 336. Všeobecně se Vánoce v církvi slaví od 7. století. Křesťané berou celé svátky jako druhý nejdůležitější svátek, hned po Velikonočích, a Vánoce slaví jakožto svátek narození Krista. V průběhu adventu mají svátek někteří důležití svatí, např. sv. Ondřej (30. listopad), sv. Barbora (4. prosinec), sv. Mikuláš (6. prosinec) a sv. Lucie (13. prosinec). Tzv. Štědrý den ještě není součástí Vánoc, ale poslední den adventu, ve kterém vrcholí přípravy na Vánoce.

Lukáš Kmoch a Lukáš Nykl

Vánoce přicházejí

Advent

Advent byl dobou očekávání příchodu Spasitele na svět.

Slovo Advent pochází z latinského "adventus", což znamená příchod. Doba adventní byla vlastně přípravnou dobou na vánoční svátky a už od 11. století se její doba trvání ustálila na posledních čtyřech týdnech před Štědrým dnem. Byla časem půstu, při kterém se měli lidé namísto požívání nadměrného jídla a pití, věnovat zbožnému rozjímání. Zakázány byly veškeré zábavy, tanec a zpěv. I tak se o adventu konaly některé lidové obřady, které tento zákaz víceméně porušovaly.

První adventní nedělí navíc začínal liturgický rok. Křesťané totiž odvíjeli čas od narození Krista. Až do třetí adventní neděle byla charakteristickou postní barvou temně fialová, po třetí neděli ji nahradila barva růžová, která symbolizuje radost. Každá z adventních nedělí měla své lidové označení - železná, bronzová, stříbrná a zlatá.

Advent, tak jak ho známe, začíná čtvrtou nedělí před Štědrým večerem, trvá 22 až 28 dní a může připadnout na jakoukoli neděli mezi 27. listopadem a 3. prosincem. V průběhu adventu mají svátek někteří důležití svatí, např. sv. Ondřej, sv. Barbora, sv. Mikuláš nebo sv. Lucie.

NAŠE CESTA

Dne 11. listopadu jsme vyrazili do Prahy na výstaviště v Holešovicích. Tam nás čekala výstava Naše cesta.

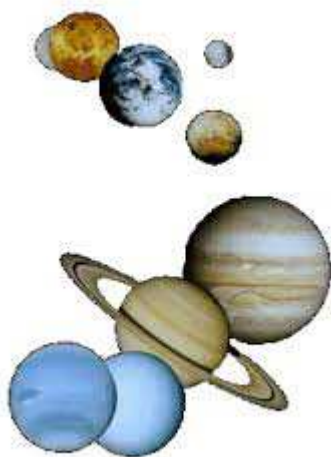
Mohli jsme si vyzkoušet život tělesně, zrakově a sluchově postižených lidí. Připadali jsme si jako v úplně jiném světě, přesto to jsou stejní lidé jako my. Když jsme přišli do Křížíkova pavilonu B, už na nás čekala průvodkyně, která byla tělesně postižená. Rozdala nám náramky, abychom lépe poznali, ke komu patříme. Pak jsme si nasadili klapky na oči a cesta do neznáma mohla začít. Hned na začátku jsme poznali pomůcky do kuchyně pro nevidomé. Mezi zajímavosti patřil přístroj na rozeznávání barev nebo párování ponožek. Z kuchyně pro nevidomé jsme šli do studentského pokoje pro tělesně postižené. Pokračovali jsme do koupelny, kde nám předvedli různé pomůcky, např. do sprchy. Potom jsme prošli hotel, kde nám ukazovali znakovou řeč, temný tunel, kde jsme se museli orientovat podle zdi, a potom jsme přešli na nádraží, kde jsme si zkoušeli jízdu na invalidním vozíku. Tam končila naše cesta pro nás neznámým světem. Paní průvodkyně nás moc pochválila, že jsme byli hodní a pozorní. Na závěr nám ještě ukázala, jak její asistenční pejsek Elza sbírá ze země koruny. Potom nám rozdala samolepky, s kterými jsme měli ohodnotit prohlídku, zda se nám líbila či nelíbila.

I přes dopravní překážky na cestě zpět do Kolína nás výstava velmi zaujala a jsme rádi, že jsme mohli získat tak zajímavou zkušenost a poznat život lidí s handicapem.

*Zuzana Dostalová,
Lucie Nováčková,
Kateřina Pokorná,
žákyně VIII. B*

Planetárium

Na konci října jsme se školou navštívili planetárium v Praze. Je to největší a nejmodernější instituce svého druhu v České republice. Po příjezdu jsme se šli podívat na velice zajímavý film o Jižní Americe, který trval 60 minut. Byly nám ukázány státy a život v nich. Získali jsme mnoho informací, které nám určitě pomohou v zeměpise.

Vanda Raková a Michaela Jelínková, žákyně

VII. A

Svatá Barbora – 4. prosince

Na 4. prosince připadá svátek **sv. Barbory**, který stále zůstal v našem povědomí spojen s "barborkou" – větvičkou třešně, která ve vodě do Vánoc vykvete. Dříve se věřilo, že je to předzvěst svatby. Pokud větvička vykvetla, pěstitelka měla v následujícím roce naději na svatbu (v čase kolem Vánoc však není rychlení rostlin ničím neobvyklým).

V lidové tradici se tento den proslavil živými obchůzkami barborek – ty patří k prvním ve výčtu adventních masek. Většinou to byly ženy bíle zahalené, oblečené do dobových spodniček, košilek a plachet přes hlavu. Obcházely dům od domu, vešly tiše bez pozvání, v rukou nesly malé metličky k vyšlehání nezbedníků a v druhé ruce měly košík s drobnými dárky. Barborky mívaly někde krátkou či delší promluvu, obecněji byly mumlavé: "Mulisi, mulisi!" (od původního modli se).

Svatý Mikuláš – 6. prosince

Svatý Mikuláš byl biskup v Myře v Lykii. Už za svého života byl velmi oblíbený mezi lidmi, proslul štědrostí k potřebným, jako obránce víry před pohanstvím a zachránce nespravedlivě obviněných. Jde o jednoho z nejuctívanějších svatých v celém křesťanství.

V západní liturgické tradici jeho svátek připadá na 6. prosinec a oslava tohoto svátku je spojena s rozdáváním dárků dětem (obvykle v předvečer 5. prosince).

Svatý Mikuláš je uctíván jako patron námořníků, obchodníků, lukostřelců, dětí, lékárníků, právníků, studentů a vězňů.

V Česku a na Slovensku je v dnešní době při tzv. mikulášské nadílce Mikuláš představován v biskupském oděvu s dlouhým bílým vousem a je doprovázen anděly a čerty. Tato skupinka obchází v noci z 5. na 6. prosince. Andělé s Mikulášem roznášejí dárky, čerti se starají o symbolické „trestání“ a „strašení“ zlobivých dětí.

Svatá Lucie – 13. prosince

Posledním mimořádným svátkem v předvánočním čase byla **sv. Lucie** (13. 12.). Jméno světice je odvozeno od latinské lux – světlo. Její svátek také podle starého juliánského kalendáře připadal na slunovrat. Po přechodu na dnešní gregoriánský kalendář připadá slunovrat na ještě významnější datum – Štědrý den. Ke sv. Lucii se pojí řada zvyků. Svátek je opět spojen s občůzkou. Domy obchází skupina ženských postav – lucek – oděných v bílém rouchu (někdy i s dlouhými bílými zobany jako mohutní tajemní ptáci). Vchází tiše do světnice, v rukou drží perut' z husího křídla a obrazně s ní vymetají smetí, jako symbol konce s loňskou špínou a nepořádkem. Někdy postaru šeptají: "Jdu, jdu, noci upiju." Známe pořekadlo – Lucie noci upije – příklad sepětí tohoto jména s někdejší slunovratem a kultem světla.

Vánoční omalovánky

Mikuláš

Jistě každý uhodne,
proč jsou právě toho dne
nezvedení kluci zdejší
o poznání zdvořilejší
a holčičky způsobné.

Čerti na okýnka buší,
andělíčkům křídla sluší.
Mikuláš se vlídně dívá,
ve svých saních dárky skrývá -
přivezl jich plnou nůši.

Vánoce

O Vánocích dlouhé noci,
dlouho můžem spát.
Není slyšet vlašťoviček,
jen vítr foukat.

Věj, větříčku, polehoučku,
rozfoukej ten led.
Na kopeček sto oveček
budem vyhánět.

Kapři

Dva kapři se spolu přeli,
kdo je lepší v rybníce.
Brzy je však přerušila
rozumnější bělice.

"Přestaňte se hádat, braši,
jistě každý uvěří,
že jste oba stejně dobří
na vánoční večeři.

Šťastný nový rok

Jan Alda

Den za dnem dělá hop a skok,
čas jako voda plyne.
Najednou je tu Nový rok
a všecko nové, jiné.

Veselejší a krásnější
celý svět kolem zdá se.
Maminko, at' jsme šťastnější
v tom novém roce zase.

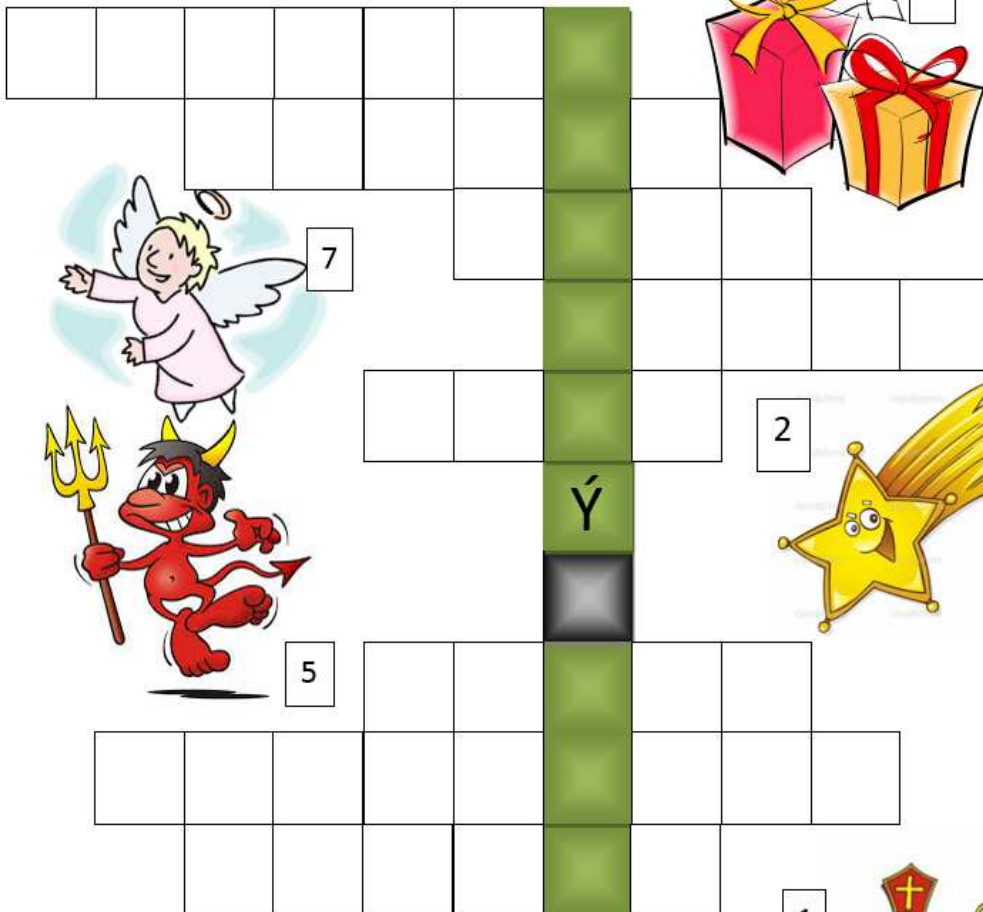

8

VÁNOCE

4

7

5

2

Ý

3

9

1

Jelínková, Raková

Řešení: 1. Mikuláš, 2. Kometa, 3. Děti, 4. Denky, 5. Ček, 7. Anděl, 8. Šimonček, 9. Advent
Teprve: ŠTĚDRÝ DEN

přeje redakce časopisu Sporták.

Vedení redakce školního časopisu: pí. Jiráňková; Korektura: pí. Jiráňková;
Sazba: pí. Kutilová; Redakční rada: žáci 6. - 9. tříd ZŠ;
Vydavatel: Základní škola Masarykova 412, Kolín 3, www.7zskolin.cz.